

Közösleges törték

2019. jan. 14.

1. Ad m természetes szám milyen értékeire létezik a következő törték:

a.) $\frac{9}{m}$

c.) $\frac{2}{2m+1}$

e.) $\frac{7}{m^2+u}$

b.) $\frac{17}{m-1}$

d.) $\frac{4}{m(m-1)}$

f.) $\frac{7}{2u+8}$

2. Határozzátok meg az m természetes szám értékeit melyekre a következő tört természetes számok:

a.) $\frac{36}{m}$

c.) $\frac{15}{2m+1}$

e.) $\frac{m-1}{5}$

g.) $\frac{3m+5}{3m-2}$

b.) $\frac{13}{m+1}$

d.) $\frac{21}{2m-7}$

f.) $\frac{m+2}{m-1}$

h.) $\frac{m+9}{2m-7}$

3. a.) Milyen $\frac{1ab}{5c7}$ alakú tört létezik?

b.) Írjátok fel az $\frac{x}{y}$ alakú törtet, ha $x=5k$, $k \neq 0$ természetes szám, $k \leq 3$ és $21 \mid y$.

c.) Írjátok fel $\frac{12a}{72b}$ alakú törtet, ha $12a \mid 3$ és $5 \mid 72b$

d.) $\frac{2x}{5y}$ alakú törtet, ha $2x$ és $5y$ relatív prímszámok (két természetes szám relatív prímszáma, ha legnagyobb közös osztójuk 1)

4. Adott a következő sorozat $\frac{3}{2}; \frac{5}{6}; \frac{7}{12}; \dots$

a.) Írjátok fel a következő három tagot

b.) Melyik tört a 10. a sorban?

c.) Hat. meg az m -dik helyen levő tört.

d.) $\frac{41}{410}$ helyadit a sorban?

5. Hat. meg az m természetes számot úgy, hogy

a.) $\frac{4}{m+1}$ egyszerű tört

c.) $\frac{4m+2}{4m+11}$ egyszerű tört

b.) $\frac{4m+2}{13}$ valódi tört

d.) $\frac{2u+3}{11}$ áltört.

6. Hat. meg xy természetes számot, ha, hogy:

a.) $\frac{6}{x+y}$ egyszerűen felüli.

c.) $\frac{3x+3y}{36}$ egyszerű tört.

b.) $\frac{7}{x+y+1}$ egyszerűen aluli.

7.) Hat. meg x és y természetes számokat, úgy, hogy egységnyi törtet legyezen a tört: $\frac{5}{(x+1)(y-2)}$

a.) $\frac{5}{(x+1)(y-2)}$

b.) $\frac{x^2+y^2}{169}$

8.) Hat. meg az a és b nullától különböző természetes számok értékeit úgy, hogy $\frac{32}{2a+5b}$ egységnyi tört legyen és $a+b$ összeg minimális.

9.) Mut. ki, hogy:

a.) $\frac{2a+1}{a+2}$ áltört bármely $a > 2$ esetén.

b.) $\frac{2a+b}{a+2b}$ valódi tört, bármely $a < b$ esetén.

10.) Hat. meg az a, b, c természetes számot, ha tudva, hogy $\frac{a^2+b^2+c^2}{5}$

a.) egységnyi tört

b.) valódi tört

11.) Hat. meg az n természetes szám értékeit úgy, hogy $\frac{100}{1+3+5+\dots+(2n-1)}$ áltört, majd egységnyi tört legyen.

12.) Hat. meg x, y természetes számokat, ha tudva, hogy:

a.) $\frac{x}{y} = \frac{1}{6}$ és $2x+3y=100$

b.) $\frac{x}{y} = \frac{3}{5}$ és $xy=135$

13.) a.) Írjátok fel a $\frac{2}{3}$ -al egzenértékű törteteket, amelyeknek a nevezője rendre 27, 18, 9, 81.

b.) Egyszerűsítsétek a következő törteteket:

$\frac{2^2}{4^3}$; $\frac{3^3}{9^2}$; $\frac{2^2 \cdot 3^4}{6^8}$; $\frac{1001}{11}$; $\frac{7}{1001}$; $\frac{2323}{6969}$; $\frac{2222}{1001}$

14.) Adott az $F = \frac{n^2+7n}{n^2+n+4}$ tört.

a.) Ha $n=5$, egyszerűsítsétek a törtet.

b.) Mut. ki, hogy F redukibilis bármely természetes szám esetén.

15.) Hat. meg az n természetes számot úgy, hogy:

a.) $\frac{n+5}{12}$ irreducibilis valódi tört legyen.

b.) $\frac{18}{n+3}$ redukibilis áltört legyen.

16.) Mutassátok ki, hogy:

a.) $\frac{x^2+x}{4}$ redukibilis

c.) $\frac{x}{x+1}$ irreducibilis

b.) $\frac{3x}{x^2+x}$ redukibilis

d.) $\frac{3x+4}{2x+3}$ irreducibilis.

17.) Egyszerűsíthetők a törtet

$$\frac{(\overline{ab} + \overline{bc} + \overline{ca})(\overline{aaa} + \overline{bbb} + \overline{ccc})}{(\overline{abc} + \overline{bca} + \overline{cab})(\overline{aa} + \overline{bb} + \overline{cc})}$$

18.) Ha n természetes szám, bizonyítsd le, hogy:

$$\frac{49^n + 16 \cdot 7^n + 55}{2 \cdot 7^n + 22} \text{ természetes szám.}$$

19.) Bizonyítsd le, hogy $\frac{8^m + 2^m - (3 + 7^m)}{9^m - 4^m}$ egyszerűsíthető egy 0 és 1-től különböző természetes számmal, bármely n természetes szám esetén.

20.) Hasonlítsd össze össze az $x = \frac{\overline{77\dots75}}{\overline{77\dots78}}$ és $y = \frac{\overline{88\dots85}}{\overline{88\dots89}}$ törtet, tudva, hogy minden szám a számlálóé és a nevezőé n számjegyű $n > 2$.

21.) Adott az a és b természetes számok, ahol $a \neq 0$.
Ha $\frac{a+b}{5a+12b}$ tört egyszerűsíthető az $\frac{1}{6}$ -dal, szám. ki $\frac{b}{a}$.

22.) Ha $a = \frac{1+2+2^2+\dots+2^{41}}{4^{21}}$ és $b = \frac{2 \cdot (1+3+3^2+\dots+3^{21}) + 1}{9^{14}}$

bizonyítsd le, hogy $a < b$.

23.) Hasonlítsd össze össze

a.) $\frac{1+2+\dots+45}{2+4+\dots+90}$ és $\frac{2+5+8+\dots+53}{1+5+9+\dots+89}$

b.) $\frac{2+4+6+\dots+150}{3+6+9+\dots+225}$ és $\frac{3(1+4+\dots+4^{44})+1}{8^{30}}$

24.) Mutassd le, hogy

a.) $\frac{1}{11} + \frac{1}{12} + \frac{1}{13} + \dots + \frac{1}{19} < \frac{9}{10}$

b.) $\frac{1}{11} + \frac{1}{12} + \dots + \frac{1}{19} > \frac{9}{20}$